

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou ve věci

žalobce: **B. M.**, st. příslušnost: Ukrajina
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Ladislavem Bártou
sídlem Purkyňova 6, 702 00 Ostrava

proti

žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje**
sídlem Moravská 780/4, 790 14 Jeseník

o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 10. 7. 2019, č. j. X, ve věci zajištění cizince

takto:

I. Žaloba **se zamítá**.

II. Žalované **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

IV. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 6 800 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Ostravě do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalovaná napadeným rozhodnutím žalobce zajistila podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), za účelem správního vyhoštění.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

2. Žalobce při pobytové kontrole 8. 7. 2019 předložil cestovní pas s výjezdním příkazem, který ho opravňoval k pobytu do 6. 4. 2019. Žalobce jiné oprávnění k pobytu na území České republiky (dále jen „ČR“) neměl.
3. Policie ČR zjistila prověrkou, že žalobce je evidován v schengenském informačním systému a v národní evidenci nežádoucích osob, protože pobýval v ČR bez oprávnění k pobytu, byl vyhoštěn rozhodnutím z 31. 1. 2019 [z důvodu neoprávněného pobytu, podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců] a opětovně byl vyhoštěn rozhodnutím z 18. 3. 2019, protože nevystoval ve stanovené čtrnáctidenní lhůtě [§ 119 odst. 1 písm. b) bod 9 zákona o pobytu cizinců]. Druhé rozhodnutí o vyhoštění nabylo právní moci 18. 4. 2019 a bylo vykonatelné od 19. 4. 2019.
4. Žalobce při podání vysvětlení uvedl, že pobývá v ČR od roku 2018 a po správním vyhoštění neměl prostředky na vycestování, s výjimkou tří týdnů v květnu 2019, kdy pobýval v Polsku; tento pobyt neprokázal. Vydělané peníze stačily jen na obživu. Příbuzní žijí v Rusku. Žalobce neodcestoval do domovské země pro nedostatek peněz a obavu z věřitelů, od kterých si půjčil asi 1800 USD. S odcestováním na Ukrajinu mu nemá kdo pomoci. Žalobce nemá v ČR žádné rodinné ani obdobné vazby.
5. Žalovaná se zabývala i použitím mírnějších opatření, přiměřeností zajištění a stanovenou lhůtou zajištění. Žalovaná uvedla, že neshledala, že by žalobce nemohl vycestovat do své domovské země, nebyla zde žádná překážka. O azyl žalobce nepožádal.
6. **Žalobce v žalobě** namítal, že žalovaná nezahájila, resp. neiniciovala nové řízení o vyhoštění. Žalovaná měla zvážit realizovatelnost zajištění a měla brát v úvahu všeobecné známé informace o zemi původu žalobce. Žalobce uvedl, že se bojí ukrajinské mafie. Ukrajina je navíc zemí s nepřehlednou a nestabilní bezpečnostní situací. V době, kdy žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu, zde byla hrozba vážné újmy z důvodu poloválečného konfliktu v části Ukrajiny. Žalovaná si k této otázce měla vyžádat závazné stanovisko.
7. **Žalovaná ve vyjádření k žalobě** uvedla, že smyslem řízení o zajištění cizince, který nevystoval z ČR v době stanovené již ve vykonatelném rozhodnutí o vyhoštění, je zařízení podmínek, aby mohlo být vyhoštění realizováno a nemohlo být mařeno. Prvním úkonem v řízení je vždy vydání rozhodnutí o zajištění, ve kterém se správní orgán zabývá možnými překážkami správního vyhoštění, které mu byly v době rozhodování o zajištění známy nebo vyšly najevo před vydáním rozhodnutí o zajištění. Realizovatelností vyhoštění a přiměřeností zajištění se žalovaná zabývala při podání vysvětlení žalobce 8. 9. 2019 a závěry odůvodnila na straně 4 rozhodnutí o zajištění. Žalobce v řízení neuvedl žádné „hájitelné“ tvrzení o tom, že mu na Ukrajině hrozilo nějaké konkrétní nebezpečí vážné újmy. Žalobce pouze sdělil, že si vypůjčil finanční obnos, který zřejmě nebude schopen věřitelům splatit. Žalovaná při zajištění žalobce postupovala v souladu se skutkovými zjištění (neoprávněný pobyt žalobce v ČR, vysvětlení žalobce a další), v souladu se zákony a svůj postup a závěry odůvodnila v napadeném rozhodnutí.
8. Napadené rozhodnutí žalované **soud přezkoumal** v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění účinném ke dni vydání rozsudku (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d) odst. 2 větě druhé a třetí v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu,

který žalobce uplatnil v žalobě nebo během třicetidenní lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 172 odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout jen k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

9. O žalobě krajský soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. a ve smyslu § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců ve věci rozhodl bez nařízení ústního jednání, neboť žalobce ani žalovaná nařízení jednání nepožadovali a soud neshledal v posuzované věci nařízení jednání jako nezbytné.
10. Soud zjistil **ze správního spisu** ve vztahu k žalobním námitkám z úředního záznamu žalované ze dne 8. 7. 2019, že při pobytové kontrole hlídka Policie ČR zjistila, že žalobce je veden v evidenci nežádoucích osob od 12. 2. 2019 do 19. 4. 2021 a 11. 3. 2019 nabylo právní moci rozhodnutí o jeho vyhoštění. Žalobce byl proto zadržen podle § 76 odst. 1 trestního řádu pro podezření z maření úředního rozhodnutí.
11. Žalobce má podle cizineckého informačního systému a fotokopie cestovního pasu trvalé bydliště ve L. o. Podle cestovního pasu žalobce vstoupil do schengenského prostoru dne 3. 2. 2018 a podle výjezdního příkazu ze dne 18. 3. 2019 měl opustit ČR do 6. 4. 2019.
12. Z rozhodnutí Policie ČR, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort v Přerově ze dne 31. 1. 2019 soud zjistil, že žalobci bylo uloženo vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců na 12 měsíců a žalobce byl povinen vycestovat do 14 dnů. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 12. 2. 2019. Podle rozhodnutí žalobce vypověděl, že se domů na Ukrajinu vrátit může, bydlí tam v rodinném domě, má tam manželku, dceru a dva bratry, může se s nimi potkat a žít. Žalobce věděl, že pobývá v ČR nelegálně. Žalobce přicestoval do ČR v červenci 2018 z Polska, kam vstoupil dne 27. 6. 2018. Žalobce v ČR pobýval nelegálně od 2. 11. 2018 a neměl zde žádné vazby. Podle závazného stanoviska ministerstva vnitra ze dne 31. 1. 2019 žalobce mohl na Ukrajinu vycestovat.
13. Z rozhodnutí Policie ČR, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort v Jeseníku ze dne 18. 3. 2019 soud zjistil, že žalobci bylo uloženo vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 zákona o pobytu cizinců na dva roky a žalobce byl povinen vycestovat do 20 dnů. Rozhodnutí nabylo právní moci 29. 3. 2019. Žalobce podle rozhodnutí v řízení uvedl, že nemá peníze na vycestování na Ukrajinu, což žalovaná shledala jako výmluvu.
14. Při podání vysvětlení v přezkoumávaném řízení žalobce uvedl, že platil pokuty a náklady správních řízení a nezbyly mu peníze na vycestování. Pobýval po vyhoštění pouze tři týdny v květnu 2019 v Polsku a pak se vrátil do ČR. Výjezd do Polska žalobce nebyl schopen prokázat. Žalobce v ČR příležitostně pracoval a dostával jídlo, pití a cigarety. Chodil po domech a nabízel práci. Dostal třeba 100 nebo 200 Kč. Nyní má 70 Kč. V ČR nemá nikoho, kdo by mu pomohl nebo půjčil peníze. Přespával pod stanem nebo v dřevěné boudě. Majetek nemá, jen notebook a kolo. Žena, dcera a tchýně žijí v Rusku. V ČR vazby nemá. Žalobci nic nebrání vycestovat na Ukrajinu, jen se bál lidí, od kterých

si půjčil peníze na cestu do ČR, asi 1 800 USD. Žalobce doplnil, že na Ukrajině nikoho nemá, nemá kam odjet.

15. Z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 9. 2020, č. j. 2 Azs 223/2020-29, zdejší soud zjistil, že žalobce 15. 7. 2019 požádal o mezinárodní ochranu a tato žádost mu byla zamítnuta, protože ČR považuje Ukrajinu za tzv. bezpečnou zemi původu v souladu s § 2 odst. 1 písm. k) vyhlášky č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců (dále jen „vyhláška č. 328/2015 Sb.“). Žalobu proti tomuto rozhodnutí zamítl Krajský soud v Ostravě dne 27. 5. 2020 rozsudkem č. j. 62 Az 34/2019-31. Kasační stížnost proti tomuto rozsudku odmítl pro nepřijatelnost Nejvyšší správní soud dne 9. 9. 2020 citovaným usnesením.
16. Soud dospěl k závěru, že žaloba **není** důvodná.
17. Spornými otázkami bylo, jestli žalovaná měla zahájit nové řízení o vyhoštění a jestli u žalobce byly překážky vycestování na Ukrajinu z důvodu bezpečnostní situace na Ukrajině a hrozby vážné újmy, kterou by mohla zapříčinit žalobci ukrajinská mafie kvůli finančnímu dluhu.
18. Žalobce má pravdu v tom, že žalovaná byla povinna se zabývat možnými překážkami vycestování, pokud jí byly v době před vydáním rozhodnutí o zajištění známy nebo vyšly najevo.
19. Mezi účastníky řízení je nesporné, že žalobci bylo uloženo správní vyhoštění dvěma rozhodnutími ze dnů 31. 1. 2019 a 18. 3. 2019, o těchto rozhodnutích žalobce věděl, převzal je a byla vykonatelná. Přesto žalobce tato rozhodnutí mařil a z ČR nevycestoval. Tato rozhodnutí existovala, nebyla zrušena, byla účinná a byla předpokladem pro vydání přezkoumávaného rozhodnutí o zajištění. Proto žalovaná nemusela vydávat nové rozhodnutí o vyhoštění, stávající rozhodnutí nebyla nijak časově omezena.
20. Podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců *policie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud cizinec nevycestoval z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění.*
21. Mezi účastníky řízení je rovněž nesporné, že žalobce z ČR od vykonatelnosti prvního i druhého citovaného rozhodnutí o vyhoštění nevycestoval. Žalobce pouze tvrdil, že pobýval v květnu 2019 tři týdny v Polsku, avšak toto své tvrzení nijak neprokázal, ani nenavrhl žádné důkazy k prokázání tohoto tvrzení.
22. Podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010–150) správní orgán má povinnost v řízení o zajištění cizince podle § 124, § 124b nebo § 129 zákona o pobytu cizinců možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění alespoň potenciálně možné. O zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit. Správní orgán je naopak povinen v takovém případě cizince neprodleně propustit na svobodu.
23. Podle § 179 odst. 1 zákona o pobytu cizinců *vycestování cizince není možné v případě důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v*
Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu tam hrozilo skutečné nebezpečí.

24. Podle § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců *za skutečné nebezpečí se podle tohoto zákona považuje navrácení v rozporu s článkem 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.*
25. Žalovaná se v posuzovaném případě zabývala překážkami vycestování zejména na straně 4 napadeného rozhodnutí ve čtvrtém a posledním odstavci, kde žalovaná odkázala i na svou běžnou praxi (byť bez poukazu na některý s posuzovaných případů) a na to, že u žalobce není překážka vycestování „trvalejší povahy“. Žalovaná zdůraznila, že žalobce nerespektoval dvě rozhodnutí o vyhoštění a v řízeních, která jejich vydání předcházela, deklaroval, že mu nic nepřekáží ve vycestování z ČR na Ukrajinu. Žalobce má cestovní pas s biometrickými prvky, nepožádal v ČR o azyl ani o pobytové oprávnění. Hlavním cílem vydání rozhodnutí o zajištění bylo zabránit žalobci v dalším maření výkonu správního vyhoštění a soustavném porušování právních předpisů ČR. Žalovaná zhodnotila i soukromou a rodinnou situaci žalobce, přiměřenost vyhoštění a možnost uložení mírnějších opatření.
26. Bezpečnostní situací na Ukrajině se správní soudy opakovaně zabývaly a západ Ukrajiny neshledaly jako zemi či její část s nebezpečným původem; důvodem k obavám z vážné újmy není ani případné pronásledování a vyhrůžky soukromých osob (srov. body 10 a 11 citovaného usnesení Nejvyššího správního soudu ve věci žalobce ze dne 9. 9. 2020 č. j. 2 Azs 223/2020-29).
27. Navíc v prvním řízení o vyhoštění (ukončeno rozhodnutím z 31. 1. 2019) žalobce při podání vysvětlení uvedl, že mu na Ukrajině nehrozí žádný postih, neobává se návratu na Ukrajinu a o azyl v EU nežádal (strana 2 rozhodnutí o vyhoštění), na Ukrajině bydlí v rodinném domě a bydlí tam i jeho rodina (strana 3 rozhodnutí o vyhoštění). Podle závazného stanoviska ze dne 31. 1. 2019 nebyl shledán důvod znemožňující vycestování žalobce na Ukrajinu.
28. V druhém řízení o vyhoštění žalobce (ukončeno rozhodnutím z 18. 3. 2019) žalobce uvedl, že má na Ukrajině dům po rodičích, že si dosud vydělal asi 3 000 Kč. Žalovaná v odkazovaném rozhodnutí o vyhoštění uvážila, že za tyto prostředky mohl žalobce vycestovat (obojí na straně 5 čtvrtý odstavec rozhodnutí o vyhoštění). Podle závazného stanoviska z 18. 3. 2019 neexistovaly u žalobce překážky vycestování, a to i s ohledem na informaci Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra - Ukrajina - Situace v zemi - „Politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby“ ze dne 14. 9. 2018.
29. Žalovaná dále na straně 2 v posledním odstavci a na straně 3 v prvním odstavci přezkoumávaného rozhodnutí o zajištění poukázala na podání vysvětlení žalobce, podle kterého u žalobce nejsou překážky ve vycestování či vyhoštění, kromě nedostatku peněz. Tomuto tvrzení žalobce však žalovaná neuvěřila s ohledem na tvrzení žalobce o tom, že si v ČR příležitostně přivydělával.
30. Věrohodnost žalobce je podle zdejšího soudu rovněž oslabena tím, že o mezinárodní ochranu požádal až pět dní po vydání napadeného rozhodnutí o zajištění. Přitom žalobce v ČR pobýval před vydáním rozhodnutí o zajištění a před podáním žádosti o mezinárodní ochranu nelegálně od června 2018, tj. více než rok. Podle vysvětlení dne 18. 3. 2019 Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.

v předcházejícím (druhém) řízení o vyhoštění žalobce uvedl, že přijel do ČR s úmyslem najít si zaměstnání (strana 4 druhého rozhodnutí o vyhoštění z 18. 3. 2019). Žalobce podle správního spisu nikdy nepožádal o povolení pobytu v ČR.

31. Ačkoli žalobce v žalobě tvrdil, že se bojí vycestovat kvůli ukrajinské mafii, toto tvrzení uvedl až v žalobě a v přezkoumávaném řízení se o něm vůbec nezmiňoval. Žalobce se dokonce o strachu z mafie a o uvedeném dluhu nezmiňoval ani v jednom ze dvou citovaných řízení o správním vyhoštění (podle citovaných rozhodnutí, založených ve správním spise). Proto se jeho tvrzení o hrozbě mafie na Ukrajině jeví jako účelové.
32. Žalovaná srozumitelně vysvětlila v napadeném rozhodnutí své úvahy i to, co považovala za důležité. Žalobce požádal o mezinárodní ochranu, až když byl zajištěn, přestože v ČR byl od června 2018. I to svědčí o tom, že se žalobce od roku 2018 do vydání přezkoumávaného rozhodnutí o zajištění návratu do své vlasti neobával. Žalobci v návratu na Ukrajinu tak žádné překážky nebrání. V posuzovaném případě existuje reálný předpoklad realizace výkonu správního vyhoštění. Ukrajina patří mezi bezpečné země původu v souladu s § 2 odst. 1 písm. k) vyhlášky č. 328/2015 Sb. Žalobce nepochází z oblastí konfliktů na východě Ukrajiny, naopak bydlel ve Lvovské oblasti, tj. na západě své vlasti.
33. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.
34. Soud rozhodl o nákladech řízení podle § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalované v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadovala, protože se žádnému z účastníků náhrada nákladů řízení nepřiznává.
35. Ustanovenému zástupci soud přiznal podle § 35 odst. 10 s. ř. s. odměnu za zastupování, spočívající v odměně za dva úkony po 3 100 Kč podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), za převzetí věci a první poradu a doplnění žaloby, tj. celkem 6 200 Kč. K částce 6 200 Kč náleží paušál ve výši 2 x 300 Kč (600 Kč) dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Celková odměna včetně náhrad hotových výdajů ustanoveného zástupce činí 6 800 Kč, která bude zástupci žalobce vyplacena z účtu Krajského soudu v Ostravě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 23. září 2021

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje M. N.